

פיתוח פרוטוקול דישון לוויסות הגידול והחנטה למגוון זני פלפל

שבתאי כהן, רבקה אופנבך, דורית חשמונאי, אבי אושרוביץ, יובל ברזילי, יורם צביאלי, ישראל צברי, סבטלנה גוגיו, רמי גולן - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית
יונתן אלקינד - הפקולטה לחקלאות רחובות, האוניברסיטה העברית
כתובת המחבר: sab@inter.net.il

פרוטוקול דישון לוויסות החנטה והגידול של פלפל באמצעות שינוי במשטר ההזנה החנקנית נחקר בתחנת יאיר בשנים האחרונות. פרוטוקול זה מאפשר בניית צמח מאוזן ביחס פרי/נוף לשם הגדלת היבול. בניסויים אלה מתבצעות בדיקות חנקן לפטוטורות כחלק מבניית פרוטוקול תומך החלטה על הפסקת הדישון החנקני בהתאמה לזן. בניסויים וביישומם בשדות החקלאים נמצא שהפסקת דישון חנקני משפרת את חנטת פרי הפלפל בתחילת העונה, כאשר הטמפרטורות גבוהות. כתוצאה מכך ברוב המקרים התקבלה הבכרה וגדל היבול המוקדם. לעיתים הפסקה למשך זמן ארוך מידי הביאה לעודף חנטה שגרם לצמח להפסיק את צמיחתו הווגטיבית כתוצאה מעודף פרי. כמו כן נמצא שזנים שונים הגיבו בצורה שונה למשכי זמן שונים של הפסקת דישון. מטרת הניסוי הייתה לאפיין תגובה של מגוון זנים למשכי הפסקת דשן שונים. בניסוי שנערך בתחנת יאיר, שתילה ב- 9/8/12 למבנה מכוסה רשת 25 מש ורשת 40% צל. רשת הצל הוסרה 39 ימים לאחר השתילה. נשתלו 8 זנים: 7158 (קנון), 7303 (סובק), 7441, 7442, 7418, 7419, 7920, 71018. הופעלו 4 טיפולי דישון (3 טיפולי הפסקת דישון חנקני לזמן מוגבל, מגיל חודש משתילה וטיפול ביקורת דישון רציף). טיפולי הפסקת חנקן החלו חודש לאחר שתילה (9/9):

1. הפסקה ל- 15 יום,
2. הפסקה ל- 30 יום,
3. הפסקה ל- 35 יום,
4. טיפול ביקורת ללא הפסקת חנקן.

נמצאה השפעת גומלין בין טיפולי הפסקת הדשן והזנים ביבול הכללי, כלומר הפסקת הדשן המיטבית הייתה שונה בין הזנים. לדוגמא בזן קנון התקבל יבול כללי של 11.3 ק"ג/מ"ר בהפסקת דשן של 15 יום לעומת 8.8 ללא הפסקת דשן ו- 9.7 עם הפסקה של 30. בזן סובק התקבל יבול כללי מרבי של 11.1 ק"ג/מ"ר ללא הפסקת דשן ויבולו פחת ל- 10.2 ו- 9.4 ב- 15 ו- 30 יום הפסקת דשן חנקני, בהתאמה. הזן 7419 הגיע ליבול מרבי בהפסקת דשן של 30 יום. הזן 7441 לא הגיב כלל להפסקת הדשן. הזנים 7920 ו 71019 הגיבו בדומה לקנון בעוד 7442 דמה לסובק. מתוצאות אלה ניתן ללמוד כי ברוב המקרים הפסקת הדשן הגבירה את היבול המוקדם. בחלק מהצורפים הקדמה זו הייתה הסיבה להגדלת היבול לעומת זה בחלק גדול מהמקרים עומס חנטה רב בתחילת העונה שהתבטא בעליה משמעותית ביבול המוקדם, גרם להפחתה משמעותית ביבול המאוחר ולכן נגרמה לפחיתת היבול הכללי. לסיכום, הפסקת דשן היא כלי לשיפור היבול המוקדם אך יש להתאימה לאופי הצימוח של הזן ולתנאי האקלים הספציפיים בעונת הגידול.

הניסוי נערך בשיתוף חברת זרעים גדרה.